

C3 – FIN1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2008-2009

30 september 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ALGEMEEN BELEID, FINANCIEN EN BEGROTING

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de kasmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap	1
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de verrekening van de forfaitaire belastingverlaging in de personenbelasting	3

Waarnemend voorzitter: de heer Erik Matthijs, ondervoorzitter

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de kasmiddelen van de Vlaamse Gemeenschap

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de minister, mijnheer de voorzitter, geachte collega's, eind 2007 bedroegen de kasmiddelen 800 of 900 miljoen euro. Eind juni was het nog zo'n 700 miljoen euro. Er is de overname geweest van de schulden van de lokale besturen en van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel. Samen bedroegen die zo'n 630 miljoen euro. In 2008, en wellicht ook in 2009, zou het Zorgfonds 100 miljoen euro extra krijgen.

Mijnheer de minister, hoe is de kaspositie op dit moment, en hoe zal ze de komende maanden zijn, na het doorvoeren van een aantal operaties?

Is het Toekomstfonds al afgezonderd? Het krijgt 360 miljoen euro extra. Wat is de status van het Toekomstfonds? U hebt verklaard dat u streeft naar een Toekomstfonds van een half miljard euro. Kunt u daar iets meer over vertellen?

Hoe staat het met de overname van de schulden van de Vlaamse gemeenten? We hebben gelezen dat er 308 gemeenten participeren. Wat is de stand van zaken? In welke mate heeft dit repercussies op de kaspositie van Vlaanderen?

Over het Zorgfonds heb ik dezelfde vragen.

Tot slot, wat is uw prognose over de kaspositie op het einde van het jaar?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mijnheer de minister, gisterennacht is er de operatie Dexia geweest met een tussenkomst van 500 miljoen euro van het Vlaamse Gewest. Er is morgen een actualiteitsdebat over.

Als de Vlaamse Regering voor 500 miljoen euro een kapitaalsinjectie doet, waar komt dat geld dan vandaan?

Ik heb in een Belgabericht gelezen dat het vanuit de kasmiddelen zou worden doorgestort naar ParticipatieMaatschappij Vlaanderen. Heeft dit enige invloed op de kasmiddelen?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het Toekomstfonds is afgezonderd en niet meer opgenomen in het cijfer van 714 miljoen euro. Het Toekomstfonds is bewust opgericht als een zogenaamde parastatale A, ressorterend onder de wet van 16 maart 1954. Hierdoor kan het als een eigen aparte rechtspersoon zijn gelden beleggen en ook investeren genereren. Het belegde geld komt dus toe aan het Toekomstfonds. Het is een beetje te vergelijken met wat we doen met het Zorgfonds.

Hierbij geef ik u summier de voornaamste beleggingen van het Toekomstfonds tot op heden.

Kort na de oprichting van het fonds heb ik mijn administratie opgedragen de gelden als volgt te beleggen: in producten met absolute kapitaalgarantie die op korte termijn omzetbaar zijn in liquiditeiten om de fluid flow van die gelden op elk moment te kunnen waarborgen. Ik voel me niet geroepen om met die gelden op de beurs te speculeren.

Kortetermijn-OLO's voldoen het best aan deze twee uitgangspunten. Hierin werd dan ook belegd. Maar onder invloed van de zeer sterke inflatie in de eerste helft van 2008 en het ontstaan van een inversie in de rentecurve – de kortetermijnrente ligt dan hoger dan de langetermijnrente – daalde het rendement van deze OLO's – amper 3,75 percent – te fel ten overstaan van kortetermijnthesauriebeleggingen met een netto rendement van 4,41 percent.

Momenteel is er belegd tot 29 december van dit jaar in een thesauriefonds, dat zich concentreert op hoogwaardige overheidseffecten met een rendement van 4,90 percent.

De schulden van de gemeenten, die overgenomen worden in het kader van het Lokaal Pact, worden in principe onmiddellijk afgelost, tenzij dit ter minimalisatie van de wederbeleggingsvergoeding beter op een later ogenblik plaatsvindt. Deze eventualiteit heeft zich nagenoeg niet voorgedaan. De opportuniteit om te wachten kwam dus eigenlijk niet voor. Men heeft die leningen gekozen die opportuun waren om af te lossen,

wat we op voorhand ook hadden ingeschat. Met een beetje kennis van gemeentelijke financiën weten we dat dat kan. Concreet betekent dit dus dat je gewoon in de loop van het jaar een tijdelijke wijziging van de schuldpositie krijgt, maar tegen het einde van het jaar zal er geen effect meer te zien zijn.

Bovendien is het zo, maar dan spreken we hier wel over effecten op zeer korte termijn, dat tussen het moment van akkoord tot de overname en reële betaling – dan nog afhankelijk van het specifieke kaderakkoord, dat met elk van de banken werd afgesloten – enkele dagen kan verlopen. Vanaf juni 2008, de start van de overnames, is de aflossing bijgevolg grotendeels, maar niet voor 100 percent, zichtbaar voor de op dat ogenblik overgenomen schuld.

Maar om geen dubbel werk te doen, stel ik voor dat we dit specifieke onderwerp straks wat uitgebreider bespreken naar aanleiding van de begrotingsbespreking en het tweede punt van de budgetcontrole. Ik kan nu al wel een paar cijfers geven. Het overnamepotentieel was 626.744.000 euro. De overname zal over 629.835.994 euro gaan. Op die manier zullen de steden en gemeenten een intrestbesparing genereren van 181.396.601 euro. Dat is toch een immense budgettaire inspanning ten aanzien van de steden en gemeenten.

De bijkomende 100 miljoen euro voor het Zorgfonds, zoals vastgelegd in de eerste budgetcontrole van 2008, werd reeds aan het Zorgfonds betaald. Dit is gebeurd in twee tranches: 80 miljoen euro op 29 mei en 20 miljoen euro op 19 juni. Hierdoor zal het saldo van het Zorgfonds eind 2008 vermoedelijk op ongeveer 800 miljoen euro uitkomen. Om exact te zijn: 798,5 miljoen euro.

In het licht van de begroting 2009 hebben we beslist om een extra storting door te voeren van 100 miljoen euro, samen met de doorstortingen van de andere middelen naar het Vlaams Toekomstfonds. Dit zal het te verwachten saldo van het Zorgfonds op ongeveer 900 miljoen euro brengen. Acht of negen jaar geleden hebben we het eerste geld in het fonds gestort, na de goedkeuring van het decreet. We zijn erin geslaagd om een mooie positie uit te bouwen.

Naar analogie met de vorige jaren zal er ook aan het einde van dit jaar een positieve kaspositie zijn. Uiteraard wordt de hoegrootheid hiervan rechtstreeks beïnvloed door de schuldoperatie met de gemeenten en met de extra dotaties aan het Zorg- en het Toekomstfonds. Vanzelfsprekend zal dit lager liggen dan in het verleden. We gebruiken die positie actief. Voor een overheid zonder schulden is dat geen probleem. Ik denk dat we met een gezonde kaspositie 2009 kunnen ingaan.

Op vraag van de heer Van Rompuy wil ik nog vermelden dat op dit ogenblik ongeveer 360 miljoen euro is

gereserveerd in het Toekomstfonds. Dat geld is op korte termijn belegd bij banken. De ministerraad heeft net in een extra vergadering beslist om van de niet-gebruikte conjunctuurprovisies 2007 en 2008 voor respectievelijk 92 en 161 miljoen euro – samen 253 miljoen euro – 150 miljoen euro te herverdelen naar het Toekomstfonds. Er bestaat een decretale machtiging voor dergelijke herverdelingen. *(Opmerkingen)*

We hebben in de tweede budgetcontrole die we straks gaan bespreken, de economische groei bijgesteld. Daarmee weten we dat we de provisie niet moeten aanwenden om de begroting in evenwicht te brengen. Daarom hebben we bij het opstellen van de begroting 2009 binnen de regering afgesproken dat we nu in het najaar van die 253 miljoen euro 150 miljoen euro – in de praktijk 153 miljoen euro – zullen doorstorten naar het Toekomstfonds en 100 miljoen euro naar het Zorgfonds. Het saldo van het Toekomstfonds wordt daarmee opgetrokken van 360 naar 510 miljoen euro. Het Zorgfonds zal stijgen van een kleine 800 naar 900 miljoen euro.

Het herverdelingsbesluit voor het Toekomstfonds is vanmorgen goedgekeurd. We gaan de middelen – die nu op korte termijn belegd zijn bij de banken – activeren en aanwenden om aandeelhouder te worden van Dexia ten belope van 500 miljoen euro. We halen dat bedrag dus niet uit onze kasmiddelen. We hebben de stille hoop dat dit in de toekomst dividenden zal opbrengen in plaats van intresten. Als het enigszins kan, zullen we daar een meerwaarde op boeken, maar dat zien we wel binnen afzienbare tijd. We nemen hiermee onze maatschappelijke verantwoordelijkheid op, wat volgens mij aangewezen was.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: De 500 miljoen euro die naar Dexia gaat, welk percentage aandelen betekent dat?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: De totale participatie van de overheden zal 5,7 percent bedragen. Aangezien Vlaanderen de helft van inspanning van de regio's levert, zullen we een participatie hebben van 2,85 percent.

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: De Vlaamse Regering bezit dus 2,85 percent van de Dexia-holding? Over welke overheden is het totaal van 5,7 percent verdeeld?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: De regio's leveren 5,4 procent. De federale overheid doet een soortgelijke inspanning. We komen dus ongeveer aan 10,8 procent. Dat is een mooie participatie.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de verrekening van de forfaitaire belastingverlaging in de personenbelasting

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, ik heb een korte vraag over de forfaitaire belastingverlaging of de jobkorting. Vlaamse Regering en Vlaams Parlement hebben een goede beslissing genomen. Deze belastingverlaging wordt immers onmiddellijk verrekend in de bedrijfsvoorheffing zodat de mensen het effect onmiddellijk zien. Dat is ook van groot belang naar volgend jaar.

Lukt die operatie? In welke mate wordt die verrekening in de praktijk toegepast? Af en toe verneem ik vanuit werkgevershoek dat dit voor werkgevers die personeel tewerkstellen die in verschillende gewesten woonachtig zijn, niet altijd eenvoudig is. Wordt de mogelijkheid van verrekening ook in de praktijk toegepast? Wordt dat gecontroleerd? Wat is het toepassingsbereik? Haalt men mooie cijfers? Bestaan er eventueel sancties bij niet-toepassing?

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Hoe gebeurt dat bij de zelfstandigen en kmo's?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Geachte heer voorzitter, geachte volksvertegenwoordigers, geachte heer Van den Heuvel, de Vlaamse forfaitaire vermindering van de personenbelasting voor beroepsactieve inwoners van het Vlaamse Gewest – kortweg de Vlaamse jobkorting – wordt inderdaad, waar mogelijk en zoveel mogelijk, onmiddellijk verrekend in de bedrijfsvoorheffing. Dankzij deze verrekening in de bedrijfsvoorheffing hebben ongeveer één miljoen Vlamingen reeds in 2007 netto 125 euro meer loon ontvangen. De inspanning voor 2008 was initieel geraamd op 150 euro. We hebben dit bedrag bij de budgetcontrole verhoogd tot 200 euro voor

de categorie van circa één miljoen beroepsactieve Vlamingen met een laag of middelinkomen.

Op het Overlegcomité van 16 november 2005 heeft de federale regering er zich toe verbonden de Vlaamse belastingverlaging op maandelijkse basis te verrekenen in de bedrijfsvoorheffing. En de federale regering heeft woord gehouden. Het koninklijk besluit van 18 december 2006 stipuleert dat de maandelijkse bedrijfsvoorheffing in 2007 kan worden verminderd met 10,40 euro voor werknemers die inwoner zijn van het Vlaamse Gewest. 10,4 euro maal 12 is 125 euro. Bij koninklijk besluit (KB) van 7 december 2007 werd deze maandelijkse korting op de bedrijfsvoorheffing opgetrokken tot 12,50 euro. 12,5 euro maal 12 is 150 euro. Maar omdat de Vlaamse Regering de korting voor 2008 nog eens extra heeft verhoogd tot 200 euro, werd bij koninklijk besluit van 16 juli 2008 die maandelijkse korting opnieuw opgetrokken tot 16,70 euro, met ingang van de maand augustus 2008. Daarmee komt men op het ronde bedrag van 200 euro.

Wordt de mogelijkheid van verrekening ook in de praktijk toegepast? Het antwoord hierop is duidelijk: ja. De Federale Overheidsdienst (FOD) Financiën heeft effectief minder bedrijfsvoorheffing ontvangen in 2007 en 2008 als rechtstreeks gevolg van de Vlaamse jobkorting. Dat was trouwens de reden waarom de Vlaamse overheid vriendelijk werd verzocht een bedrag ter compensatie van deze minderontvangsten aan de federale overheid door te storten. Bij koninklijk besluit van 7 juni 2007 werd bepaald dat de Vlaamse overheid op 25 september 2007 een bedrag van 114,58 miljoen euro zou overmaken aan de federale overheid. U mag echter niet vergeten dat de bedrijfsvoorheffing uiteindelijk slechts een voorafbetaling is van de uiteindelijk verschuldigde personenbelasting. Ook op dat moment kan nog worden nagegaan of nog moet worden bijgestuurd.

De voorwaarden voor de toekenning van de Vlaamse jobkorting dienen vervuld te zijn op 1 januari van het aanslagjaar. Zo kan de korting enkel worden toegekend aan wie inwoner is van het Vlaamse Gewest op 1 januari van het aanslagjaar. De korting voor het aanslagjaar 2008 kan in de bedrijfsvoorheffing van 2007 worden verrekend, maar het is voor een werkgever – die geen glazen bol heeft –, uiteraard niet mogelijk een eventuele verhuis van zijn werknemer tijdens het inkomstenjaar te voorspellen.

Er zijn dus twee belangrijke voorwaarden die altijd vervuld moeten zijn: men moet op 1 januari inwoner zijn van het Vlaamse Gewest, en men moet een activiteitsinkomen hebben. Het criterium wordt dus afgetoetst aan het minimuminkomen van 5500 euro en een maximuminkomen van 21.000 euro (met een overgangsfase).

Daarom bepaalt het KB dat een werkgever in geval van adreswijziging in de loop van het inkomstenjaar

rekening mag houden met het nieuwe adres zodra hij daarover is ingelicht. Idem dito voor de voorwaarden inzake het activiteitsinkomen die door het decreet worden opgelegd. Eigenlijk kan men pas op 31 december van het inkomstenjaar oordelen of een werknemer voldoende activiteitsinkomen heeft behaald, en of hij eventueel het opgelegde maximum niet heeft overschreden. Bovendien weet de werkgever niet welke activiteitsinkomen zijn werknemer eventueel bij een andere werkgever of via een zelfstandige activiteit behaalt. Iemand kan bijvoorbeeld twee parttime jobs uitoefenen, maar het kan best zijn dat zijn twee werkgevers dat van elkaar niet weten. Dan moeten correcties worden doorgevoerd, maar dat gebeurt automatisch. Een werkgever kan met andere woorden de regels inzake bedrijfsvoorheffing enkel toepassen op basis van de gegevens waarover hij of zij beschikt inzake woonplaats, inkomensgrens en dergelijke. Wat ik hiermee wil zeggen, is dat het overgrote deel van de rechthebbenden de korting normaal via de bedrijfsvoorheffing krijgt, maar onvermijdelijk zal een beperkt aantal een correctie ontvangen via de eindafrekening van de personenbelasting.

Wordt de verrekening ook gecontroleerd, en wie doet deze controles? Omdat de FOD Financiën nog steeds instaat voor de invordering van de personenbelasting, staat deze federale administratie in voor de controle op een correcte toepassing van de bepalingen inzake de bedrijfsvoorheffing. Ik heb even navraag gedaan bij de FOD Financiën. De controle verloopt als volgt. Naast de gewone aangifte in de bedrijfsvoorheffing, moeten de schuldenaars van de bedrijfsvoorheffing – de ondernemers dus – die de Vlaamse korting verrekenen in de bedrijfsvoorheffing, ook een apart statistisch formulier indienen. Dat is de zogenaamde tweede aangifte. Aangezien er in de aangiftes in de bedrijfsvoorheffing geen link wordt gelegd met de individuele belastingplichtigen waarvoor de voorheffing werd ingehouden, kan op het niveau van de automatische verwerking van deze aangiftes niet worden nagegaan of de verrekening van de Vlaamse korting voor iedere individuele belastingplichtige correct wordt toegepast. In principe is het correct vervullen van de verplichtingen als schuldenaar van de bedrijfsvoorheffing wel een van de elementen die worden geverifieerd in het kader van de normale fiscale controles van een werkgever.

Heeft de Vlaamse overheid een vermoeden van toepassingsbereik? Ik heb de gegevens opgevraagd bij de FOD Financiën, en daaruit blijkt dat in 2007 een bedrag van 121,577 miljoen euro minder bedrijfsvoorheffing werd ontvangen ingevolge de toepassing van de Vlaamse jobkorting. Dat betekent dat sommigen hun huiswerk uitstekend gemaakt hebben en dat we de vooropgestelde belastingschalen om voor het eerste jaar een korting van 125 euro aan één miljoen Vlamingen toe te kennen zo goed als gehaald hebben met het voormelde bedrag van 121,5 miljoen euro. Het zijn er misschien beter een paar

minder dan een paar te veel zodat de rekening klopt. Voor het jaar 2008 zijn de gegevens nog te partieel. Een betrouwbaar cijfer kan ik u op dit ogenblik nog niet geven.

Bestaan er eventueel sancties op het niet toepassen van de verrekening via de bedrijfsvoorheffing? In beginsel zijn de klassieke administratieve sancties van toepassing. Dit betekent dat de door de gewestelijke directeur gemachtigde ambtenaar een geldboete van 50 tot 1250 euro kan opleggen voor iedere overtreding conform artikel 445 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Ondertussen, mijnheer Matthijs, ontvang ik het antwoord op uw vraag. Zelfstandigen betalen inderdaad geen bedrijfsvoorheffing, de korting kan dus niet op die manier worden toegekend. Zij betalen wel voorafbetalingen en kunnen die eventueel verminderen met het bedrag van de korting. Dat werd bevestigd door de federale administratie. Uiteraard moeten zelfstandigen aan dezelfde voorwaarden voldoen als werknemers. In plaats van via de bedrijfsvoorheffing werken zij via de voorafbetalingen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
